Quick scan ecologie

Riekerpolder, perceel 11 te Amsterdam

15 juli 2020

Samenvatting

Voor Riekerpolder, Perceel 11 te Amsterdam worden plannen voorbereid voor ruimtelijke ontwikkelingen.
Voorliggend rapport betreft een onderzoek naar effecten op natuurwaarden. Door een ecoloog van bureau Els & Linde B.V. is op 14 juli 2020 beoordeeld of er beschermde planten- en diersoorten aanwezig zijn binnen de planlocatie en of deze soorten schade ondervinden van de gewenste ontwikkelingen.

Uit de resultaten van de quick scan ecologie van 14 juli 2020 is gebleken dat de aanwezigheid van vleermuizen, gierzwaluwen en huismussen binnen de planlocatie is uit te sluiten. Een onderzoek naar deze soorten is niet noodzakelijk.

Inhoud

2 – Inleiding
3 – Beschrijving gebied
4 – Waarnemingen
7 – Analyse
9 – Advies & Bronnen

Colofon

Opdrachtgever	COD
Projectnummer	20.274
Datum	15 juli 2020
Auteur	Michel Nieuwhof
Gecontroleerd	P.J.H. van der linden
Status	concept

Els & Linde B.V.
Spechtstraat 59
1223 NX Hilversum
mob 06 - 27564247
e-mail vanderlinden@elsenlinde.nl

Inleiding

Voor Riekerpolder, Perceel 11 te Amsterdam worden plannen voorbereid voor ruimtelijke ontwikkelingen. Onderdeel van de procedure is een onderzoek naar de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten en het maken van een analyse van de mogelijke effecten op die soorten, als gevolg van de werkzaamheden. Hiervoor is door bureau Els & Linde een oriënterend onderzoek uitgevoerd. Het voorliggende rapport geeft een beschrijving van het oriënterend onderzoek naar de effecten op natuurwaarden.

Om een goed oordeel te geven over de potentieel aanwezige beschermde planten en dieren, is op 14 juli 2020 door een ecoloog van bureau Els & Linde, een bezoek gebracht aan de planlocatie. Ter plekke is beoordeeld of er beschermde soorten aanwezig kunnen zijn, die schade kunnen ondervinden van de geplande ontwikkelingen. Daarbij is gezocht naar sporen van dieren en is op basis van de begroeiing en de opbouw van het landschap, geschat of er beschermde soorten aanwezig kunnen zijn. De effecten worden beoordeeld als gevolg van de veranderde omgeving en het veranderde gebruik. Verder wordt geanalyseerd of de werkzaamheden die noodzakelijk zijn om de veranderingen te bereiken, een effect veroorzaken.

Ligging van het perceel

H02 Planomgeving: locatie, omgeving en beschermde natuurgebieden

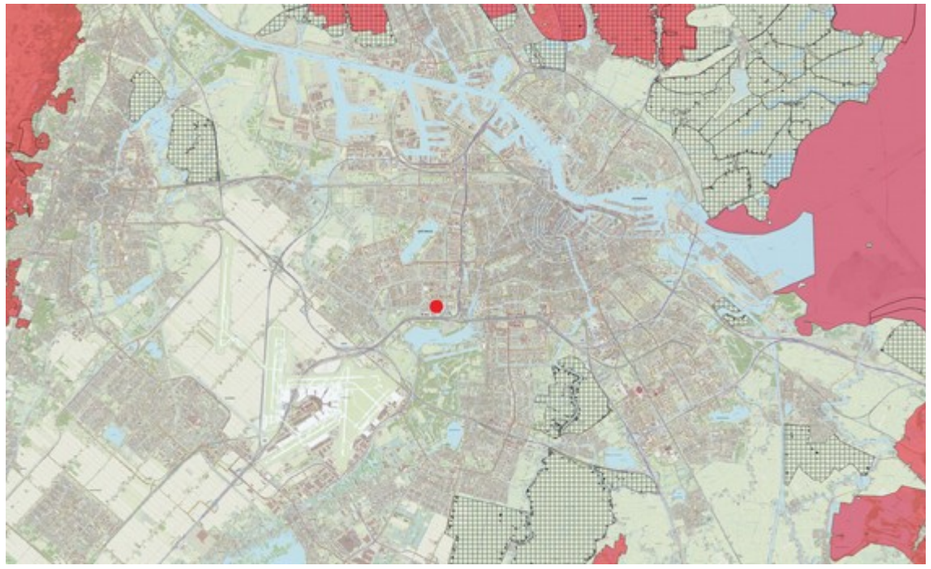

Ligging van de Natura 2000-gebieden (rood) en weidevogelleefgebieden (raster).

Ligging van de Natuurnetwerk Nederland

De planlocatie betreft een onbebouwd perceel met een parkeerplaatsfunctie binnen de bebouwde kom van de stad Amsterdam in stadsdeel Amsterdam Nieuw-West. De locatie is in de directe omgeving omsloten door de Johan Huizingalaan, bedrijfspanden, een metrolijn en de snelweg A4. De Natura 2000-gebieden liggen op vrij grote afstand. Op 11 kilometer van de onderzoekslocatie liggen het Natura 2000-gebieden Polder Westzaan, Markermeer & IJmeer en Botshol. Dichtstbijzijnde gebied dat is aangewezen als Natuurnetwerk Nederland (NNN) ligt op 800 meter afstand van de onderzoekslocatie.

Natura 2000

Via de Natura 2000 zijn gebieden beschermd van internationaal belang. Voor deze gebieden zijn doelstellingen geformuleerd voor het behoud van habitats en planten en dieren. Deze Natura 2000 gebieden zijn ook beschermd tegen invloeden van buiten, zoals stikstofdepositie en grondwaterstromen. Voor functie waardoor de depositie van stikstofverbindingen toeneemt is een berekening noodzakelijk van de effecten.

Natuurnetwerk Nederland

Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het Natuurnetwerk van Nederland. Het Natuurnetwerk Nederland wordt via de ruimtelijke verordening beschermd.

Weidevogelleefgebied

De belangrijke gebieden voor weidevogels zijn in Noord-Holland beschermd. Binnen de gebieden gelden strikte regels, de weidevogels mogen niet verstoord worden. Het weidevogelleefgebied kent geen externe werking. De weidevogelleefgebieden liggen op grote afstand van de planlocatie.

Ecologische structuur en hoofdgroenstructuur

In Amsterdam is een ecologische infrastructuur en hoofdgroenstructuur vastgelegd. Bij ruimtelijke ingrepen wordt gevraag hiermee rekening te houden. Beide structuren zijn niet afdwingbaar.

H03 Waarnemingen: veldgegevens en gegevens uit de literatuur

Werkwijze

Het onderzoek is uitgevoerd als een quick scan ecologie. Voor zo'n onderzoek wordt door een ecoloog beoordeeld of er een kans is op aanwezigheid van beschermde soorten. Daarbij wordt gelet op de structuur van de omgeving, aanwezige habitats en landschapselementen. Tevens wordt gezocht naar sporen van beschermde soorten. Een quick scan is tevens bedoeld als afbakening van een eventueel afdoend onderzoek.

De quick scan bestaat uit de volgende activiteiten:

- Een literatuur/bronnenonderzoek met betrekking tot de potentieel aanwezige beschermde soorten binnen de planlocatie.
- Een veldbezoek waarbij de locaties worden beoordeeld op habitatgeschiktheid voor beschermde soorten. Hierbij worden bijvoorbeeld de te kappen bomen beoordeeld op geschiktheid voor vleermuizen en jaarrond beschermde nesten.
- Voor de aangetroffen strikt beschermde soorten wordt, door een beschrijving van de ecologische functionaliteit van het gebied (foerageergebied, migratieroute, voortplantingsgebied of winterverblijf, enz.), aangegeven hoe het gebied door iedere soort wordt gebruikt.
- Een schatting van de impact van de werkzaamheden op de (potentieel) aanwezige beschermde soorten.
- Een effectbeoordeling gericht op (eventueel) nabij gelegen beschermde natuurgebieden (Natura 2000-gebieden, Natuurnetwerk en Weidevogelleefgebied).

Om een goed oordeel te kunnen geven is op 14 juli 2020 door een ecoloog een bezoek gebracht aan de planlocatie. Tijdens het veldbezoek is onderzocht of er in potentie beschermde planten en dieren aanwezig zijn binnen de planlocatie. Daarvoor is gezocht naar sporen en andere aanwijzingen van planten en dieren. Op basis van de aanwezige herkenbare begroeiing en habitats, is beoordeeld of er leefgebieden aanwezig zijn voor beschermde soorten. Aanvullend is een bureaustudie uitgevoerd naar de potentieel voorkomende planten en dieren in de directe omgeving van de planlocatie. Hierbij is een bronnenonderzoek uitgevoerd, waarbij de verschillende relevante en actuele informatiebronnen zijn geraadpleegd.

Bij de analyse van de effecten is gelet op de effecten veroorzaakt door de veranderde omgeving en het veranderde gebruik. Daarnaast zijn de effecten bepaald die veroorzaakt worden door de ruimtelijke ontwikkelingen. Daarbij is naast de planlocatie sec. gelet op de directe omgeving en de effecten op soorten in de omgeving. In de voorliggende notitie worden de resultaten van de quick scan ecologie besproken.

Waarnemingen

In onderstaande paragrafen worden de soortengroepen beschreven die binnen de planlocatie en de directe omgeving zijn aangetroffen of te verwachten. Tijdens het veldbezoek van 14 juli 2020 is onderzocht of er in potentie beschermde planten en dieren aanwezig zijn binnen de planlocatie. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek betrof bewolkt, droog weer met een temperatuur van 18°C en windkracht 3 Bft. uit het zuidwesten.

Bronnenonderzoek

Voor het onderzoek naar potentieel aanwezige beschermde soorten zijn de beschikbare regionale en landelijke verspreidingsatlassen en enkele digitale bronnen geraadpleegd. Er zijn waarnemingen van vleermuizen bekend aan het Sportpark Riekerhaven ten oosten van de planlocatie. Er worden waarnemingen van huismussen gemeld aan de Sloterweg ten westen. Van de gierzwaluwen worden waarnemingen gemeld aan de Bastenakenstraat ten westen. Er zijn geen waarnemingen van beschermde diersoorten nabij de planlocatie.

Vegetatie en planten

Aan de westzijde langs het perceel zijn Platanen aan te treffen. Op het perceel zijn ruwe berken en cultivars aangetroffen. Aan de zuidzijde op de ijzeren hekken langs het perceel is op meerdere plaatsen klimop aanwezig. Op twee plaatsen binnen het perceel is een groenstrook en een perkje aanwezig van gras. Tussen het gras is hondsdraf, duizendblad en smalle weegbree aan getroffen. Tijdens het oriënterend onderzoek zijn binnen de planlocatie geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Beschermde plantensoorten zijn binnen de planlocatie ook niet te verwachten.

Zoogdieren

Juridisch zwaarder beschermde soorten

Vleermuizen zijn de belangrijkste groep strikt beschermde dieren die verwacht kunnen worden. Vleermuizen kunnen schade ondervinden van de ruimtelijke ontwikkelingen en kunnen hierdoor een belemmering zijn. De planlocaties en de directe omgeving zijn daarom nauwkeurig onderzocht op de aanwezigheid van potentieel geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen, evenals vliegroutes en foerageergebieden.

Verblijfplaatsen

Vleermuizen zijn in twee groepen te verdelen; enerzijds de soorten die in gebouwen een verblijfplaats hebben en anderzijds de soorten die in bomen een verblijfplaats hebben. De kraamkolonie van de laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) en de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) komen – voor zover bekend - alleen in gebouwen voor. Ze wonen in de spouwmuur, achter betimmering, onder daklijsten en dakpannen. De vaste verblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) en de watervleermuis (*Myotis daubentonii*) kunnen zowel in spleten en gaten in bomen, als in gebouwen voorkomen. Ze kiezen in de regel gebieden met een groot aanbod aan geschikte holten op een klein oppervlak.

De planlocatie betreft een onbebouwd perceel dat is verhard met klinkers en asfalt. Op het perceel staat enkel een aantal lantarenpalen en hekwerk. Er staat geen bebouwing op het perceel, vleermuizen die in gebouwen een verblijfplaats zoeken zijn daarom met absolute zekerheid afwezig. De bomen op en rond het perceel hebben geen zichtbare holtes, die geschikt zijn voor vleermuizen. Ook boombewonende vleermuizen zijn met absolute zekerheid afwezig.
Aan de oost- en noordzijde van het perceel zijn panden aanwezig van het bedrijf b-buildingbuisness. Het pand ten oosten betreft een voormalig distributiecentrum. Dit pand is bijna geheel opgebouwd uit metalen platen. De bouw van dit pand maakt het

ongeschikt voor vleermuizen om zich op te houden. Het pand ten noorden betreft kantoorpand. Dit pand is opgebouwd met beton, metaal en glas. Er zijn geen zichtbare openingen aanwezig in het beton. De delen van metaal en glas zijn ongeschikt voor vleermuizen. De bouwwijze en staat van dit pand maakt de kans op aanwezigheid van vleermuizen zeer klein.

Potentiële vliegroutes en foerageergebieden
Het locatie valt binnen de bebouwde kom van Amsterdam. Het perceel is grootschalig en zeer winderig, dat maakt het zeer slecht geschikt als jachtgebied voor vleermuizen. Het landschap maakt dat de aanwezigheid van een vliegroute via het perceel zeer onwaarschijnlijk is.

Laag beschermde zoogdieren
Binnen de planlocaties is een kleine kans op algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren, zoals egel, spitsmuizen en muizen. De aanwezigheid van de kleine marters kan worden uitgesloten. Er is op geen geschikt habitat aanwezig op en in de omgeving van de planlocatie.

Vogels

Jaarrond beschermd nest
Tijdens het ecologisch onderzoek is gezocht naar aanwijzingen voor het voorkomen van vogels met een vaste verblijfplaats binnen het plangebied. Gekeken is naar potentieel geschikte nestplekken voor vogels met een jaarrond beschermd nest. De aanwezigheid huismussen is niet te verwachten. Dit door het ontbreken van voldoende geschikt habitat en het ontbreken van geschikte bebouwing om zich in te vestigen. Er zijn geen huismussen of sporen van huismussen aangetroffen op, rond en in de directe omgeving van de planlocatie tijdens het onderzoek. Er zijn geen sporen van gierzwaluwen aangetroffen. Er is geen mogelijkheid voor gierzwaluwen om zich te vestigen door het ontbreken van geschikte bebouwing.

Algemene broedvogels
Er is een kleine kans op de aanwezigheid van algemeen voorkomende broedvogels. Er is zeer weinig begroeiing op het terrein waar vogels kunnen nestelen.

Herpetofauna en vissen

Er zijn, gezien de voorkomende biotopen, geen beschermde bijzondere insecten of overige soorten te verwachten binnen het perceel. Deze soorten stellen hoge eisen aan hun leefgebied; de planlocaties voldoet hier niet aan. De aanwezigheid van beschermde overige soorten worden daarom uitgesloten binnen de planlocatie.
Er is geen geschikt oppervlaktewater aanwezig voor watergebonden organismen in de directe omgeving. Watergebonden organismen worden binnen de planlocatie worden daarom niet verwacht.

Bij de analyse wordt gelet op de effecten als gevolg van het veranderde gebruik en de veranderde inrichting. Daarnaast wordt gelet op de effecten als gevolg van de werkzaamheden om de veranderingen te bereiken. Voor zover planlocaties binnen het Natuurnetwerk Nederland, Natura 2000 of andere beschermde natuurgebieden liggen, worden de effecten op deze beschermde natuurgebieden getoetst. Voor de Natura 2000 gebieden is de externe werking eveneens van belang; de belangrijkste externe effecten worden veroorzaakt door toename van depositie, geluid en licht. Daarnaast kunnen veranderde grondwaterstromen een effect veroorzaken.

Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming kent een afdeling voor soortbescherming en een afdeling voor gebiedsbescherming. Binnen de gebiedsbescherming is de PAS (de programmatische aanpak stikstof) een integraal onderdeel. Binnen de PAS zijn maatregelen opgenomen om de stikstofdepositie te reduceren. Een onderdeel is dat voor alle bronnen een berekening moet worden uitgevoerd van de stikstofdepositie. Dit wordt met het voorgeschreven instrument Aerius berekent. Met de Aerius kan worden aangetoond dat er geen hoge depositie is.

De soortbescherming binnen de Wet natuurbescherming richt zich op de internationale afspraken, en geeft een uitbreiding van de beschermde soorten door aan de rode lijst (bedreigd en ernstig bedreigd) een beschermd status te koppelen. Binnen de bebouwde kom is de belangrijkste wijziging in de beschermde soorten het vervallen van de bescherming op muurplanten en orchideeën

Beschermde soorten

Uit de resultaten van de quick scan ecologie van 14 juli 2020 is gebleken dat de aanwezigheid van beschermde soorten binnen het perceel met absolute zekerheid zijn uit te sluiten.

Zorgbeginsel

Binnen de gebieden is kans op algemeen voorkomende soorten waarmee rekening moet worden gehouden. Aangetroffen dieren die niet uit zich zelf de werkgebieden kunnen verlaten, dienen – onder begeleiding van een ecoloog - in veiligheid te worden gebracht en buiten de werkgebieden te worden uitgezet. Schuilplekken zoals bladhopen, hout- en steenstapels e.d. dienen eerst te worden gecontroleerd op schuilende dieren. In zijn algemeenheid dienen geschikte schuil- en overwinteringsplekken voor dieren buiten de werkterreinen intact te worden gelaten.

Eventueel noodzakelijk kap moet buiten de kwetsbare periode (winter) worden uitgevoerd en voorafgaand aan de kap (of het anderszins vrijstellen van een werkplek) is het verstandig een ecoloog te laten beoordelen of effecten zijn te verwachten en eventueel maatregelen te (laten) nemen om die effecten te verminderen.

Natura 2000

Het beschermde Natura 2000-gebied ligt op een afstand van ongeveer 11 kilometer van de planlocatie. De plannen op locatie betreffen ruimtelijke ontwikkelingen. Er is een

H05 Analyse: beoordeling van de effecten op de natuurwaarden

kleine kans op een significante wijziging in de emissie. Een berekening van de stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden wordt geadviseerd. Andere aantastingen van kwalificerende habitats of soorten in het Natura 2000-gebied door de werkzaamheden, kunnen worden uitgesloten.

Natuurnetwerk Nederland

De gebieden die onderdeel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland liggen op grote afstand van de planlocatie. Gelet op de afstand, aard en de omvang van het voornemen, wordt geen effect verwacht.

H06 Conclusie, advies en gebruikte bronnen

Voor Riekerpolder, Perceel 11 te Amsterdam worden plannen voorbereid voor ruimtelijke ontwikkelingen.
Voorliggend rapport betreft een onderzoek naar effecten op natuurwaarden. Door een ecoloog van bureau Els & Linde B.V. is op 14 juli 2020 beoordeeld of er beschermde planten- en diersoorten aanwezig zijn binnen de planlocatie en of deze soorten schade ondervinden van de gewenste ontwikkelingen.

Beschermde soorten

Uit de resultaten van de quick scan ecologie van 14 juli 2020 is gebleken dat de aanwezigheid van vleermuizen, gierzwaluwen en huismussen binnen de planlocatie is uit te sluiten. Een onderzoek naar deze soorten is niet noodzakelijk.

Natura 2000 en Natuurnetwerk Nederland

Het beschermde Natura 2000-gebied ligt op een afstand van ongeveer 11 kilometer van de planlocatie. De plannen op locatie betreffen ruimtelijke ontwikkelingen. Er is een kleine kans op een significante wijziging in de emissie. Een berekening van de stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden wordt geadviseerd. Andere aantastingen van kwalificerende habitats of soorten in het Natura 2000-gebied door de werkzaamheden, kunnen worden uitgesloten.

- Anonymus (2017). Kennisdocument gierzwaluw, BIJ12
- Anonymus (2017). Kennisdocument gewone dwergvleermuis, BIJ12
- Anonymus (2017). Kennisdocument huismus, BIJ12
- Hoogeboom, D.M., F. Visbeen, J. Wondergem, W. Ruitenbeek (2014) Atlas van de Noord-Hollandse zoogdieren. NOZOS, Landschap Noord-Holland.
- Riet, B. van, H. van der Goes, Th. Baas, C. van den Tempel, W. Menkveld & F. Visbeen (2014) Atlas van de Noord-Hollandse flora. Landschap Noord-Holland.
- Scharringa, C.J.G., W. Ruiterbeek & P.J. Zomerdijk (2010) Atlas van de Noord-Hollandse broedvogels 2005-2009. SVN, Landschap Noord-Holland.

- provincienoordholland.nl
- waarneming.nl
- maps.amsterdam.nl
- quickscanhulp.nl – bevat waarnemingen van de NDFF